

การพัฒนาตัวบ่งชี้ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา *

A DEVELOPMENT OF INDICATORS OF LEARNING ORGANIZATION OF THE PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS

พรกมล นุ่มหอม**

ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม***

ดร. ภาวดี อนันต์นาวี***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา และเพื่อทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของ โมเดลโครงสร้างความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา จำนวน 192 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหาร และครู จำนวน 960 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไค-สแควร์ ค่าดัชนีบอกความกลมกลืน และค่าดัชนีบอกความกลมกลืนที่

ปรับแก้แล้วผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบหลักที่มีอิทธิพลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ พลวัตแห่งการเรียนรู้ การปรับเปลี่ยนองค์กร การให้อำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคลากร การจัดการความรู้ และการเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งทั้ง 5 องค์ประกอบหลักจะต้องปฏิบัติผ่านตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบย่อยทั้งหมด 20 องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 52 ตัว จากการพิจารณานำหนักขององค์ประกอบหลักของความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา จากองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ สามารถเรียงลำดับค่ามากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1) การให้อำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคลากร 2) การจัดการความรู้

*วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**นิสิตหลักสูตรการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3) พลวัตแห่งการเรียนรู้ 4) การปรับเปลี่ยนองค์การ 5) การเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยีผลการตรวจสอบความเที่ยงของโมเดลเชิงโครงสร้างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยใช้ค่าไค-สแควร์ ค่าดัชนีบอกความกลมกลืน และค่าดัชนีบอกความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว ทดสอบสมมติฐานในการวิจัยพบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ABSTRACT

The purposes of this research were to develop indicators of Learning Organization of the Private Vocational Schools and to test the validity of the structural model of Learning Organization of the private vocational school with the empirical data. A group of 960 administrators and teachers from 192 private vocational schools was selected to participate in this study by a stratified random sampling technique. The data of the research were collected by rating scale questionnaire and analyzed by percentage, mean, standard deviation, chi - square, goodness of fit - (GFI) and adjust goodness of fit - (AGFI). The results of this research revealed that : The five main factors consisted of learning dynamic, organization transformation, empowering and enabling people, knowledge management and adding technological power. The five factors had to be practiced via 20 variable minor factors and 52 learning organizational indicators. The 5 -

composite indicators of learning organization of the private vocational schools ranked in order of weight were as follows: 1) empowering and enabling people 2) knowledge management 3) learning dynamic 4) organization transformation 5) fulfill technological power. The result of the structural validity test of the model of Learning Organization of the private vocational schools with the empirical data by using Chi - square, the Goodness of Fit Index and the Adjusted Goodness of Fit Index was found that the model was significantly consistent with empirical data at .05 level.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาเป็นองค์การหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการให้บริการการศึกษาทางด้านวิชาชีพ เพื่อสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะส่วนร่วมและหน้าที่ในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและมีทักษะเพียงพอเหมาะสมจนสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ตลอดจนช่วยพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น (สมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย, 2541, คำนำ) นอกจากนี้ยังมีส่วนช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลมาโดยตลอด ทั้งในส่วนที่รัฐไม่สามารถจัดได้หรือจัดได้ไม่เพียงพอ อันเนื่องมาจากข้อจำกัดทางด้านทรัพยากร จากสภาพการณ์ในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การพัฒนาองค์การเป็นเรื่องที่สำคัญ และจัดได้ว่าเป็น

ความจำเป็นอย่างยิ่งที่ในทุกองค์การจะต้องยึดถือเป็นหน้าที่ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากในยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งเป็นยุคแห่งการสื่อสารที่ไร้พรมแดนทุกสิ่งทุกอย่างแปรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วมาก ฉะนั้นองค์การใดที่บุคลากรไม่รู้จักรู้และเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ องค์การไม่ยอมรับการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ องค์การเหล่านั้นย่อมขาดความมั่นคงต่อการดำรงอยู่และไม่บรรลุถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน ดังนั้นโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา จึงต้องปรับองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และต้องรับนโยบายการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา แต่ในสภาพปัจจุบัน การดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ยังมีปัญหาหลายด้าน จากการศึกษาของศศิ ลีลาพจนานพร (2545, หน้า 5) อ้างถึงใน สุรเจต ไชยพันธ์พณีย์, 2549) ได้สรุปประเด็นปัญหาในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนไว้หลายประเด็นกล่าวคือ โรงเรียนที่มีขนาดเล็กมีฐานะการเงินทรุดลง เนื่องจากมีรายได้และคุณภาพต่ำและรัฐมีการ ควบคุมกำกับกฎระเบียบ ทำให้โรงเรียนขาด ความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการ รวมทั้ง การบริหารโดยเจ้าของเป็นบุคคลคนเดียว ซึ่งบางครั้งขาดการจัดทำแผนบริหารและแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบ ทำให้การบริหารขาดคุณภาพ ตลอดจนการจ่ายเงินเดือนครูในบางแห่งยังไม่ได้จ่ายตามวุฒิทำให้ครูขาดแรงจูงใจและจากงานวิจัยของจิรวัดน์ วงศ์สวัสดิ์ และคณะ (2542) ได้ทำการศึกษาสมรรถภาพของนักเรียน ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของโรงเรียนเอกชน

ประเภทอาชีวศึกษาที่จำแนกตามสมรรถภาพในด้านความรู้ ด้านทักษะและด้านลักษณะที่พึงประสงค์ผลสรุปได้ว่า สมรรถภาพทั้งสามด้านของนักเรียน โดยรวมยังมีไม่เพียงพอ นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการลดลงของจำนวนนักเรียน นักศึกษา และทัศนคติที่ไม่ดีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาและนักเรียนอาชีวศึกษาเป็นต้น การพัฒนาองค์การใด ๆ โดยเฉพาะ "โรงเรียน" ซึ่งเป็นองค์การทางการศึกษาสมควรที่จะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ยิ่งกว่าองค์การประเภทใด ๆ ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา จึงประสงค์ที่จะทำการวิจัยเรื่อง "การพัฒนาตัวบ่งชี้ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา" เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของสังคมมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา
2. เพื่อทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลโครงสร้างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์

คำถามในการวิจัย

1. มีตัวแปรอะไรบ้างที่บ่งชี้ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน

ประเภทอาชีวศึกษา

2. การทดสอบความสอดคล้องของ โมเดลโครงสร้างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษากับ ข้อมูลเชิงประจักษ์มีลักษณะเป็นอย่างไร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาสามารถนำผลการวิจัย ไปกำหนดนโยบายทางการบริหารการศึกษาเพื่อให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์และนโยบายของ ประเทศในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาต่อไป

2. ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อหา แนวทางในการพัฒนาบริหารงาน การจัดการ ศึกษาของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดโดย รวมต่อโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา

3. ใช้เป็นแนวทางสำหรับนักวิจัยอื่น ๆ ทำการวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อไป อันจะนำ มาซึ่งองค์ความรู้ที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ ต่อผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาตัวบ่งชี้ความ เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาจากองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบด้านพลวัตแห่งการเรียนรู้ 2) องค์ประกอบด้านการปรับเปลี่ยนองค์การ

3) องค์ประกอบด้านการให้อำนาจและสร้าง ความสามารถให้กับบุคลากร 4) องค์ประกอบ ด้านการจัดการความรู้ 5) องค์ประกอบด้าน การเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา ใน ปีการศึกษา 2549 จำนวน 384 โรงเรียนทั่วประเทศ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 2,304 คน และครู 17,882 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 20,186 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา 2549 จำนวน 192 โรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 384 คน และครู จำนวน 576 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 960 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย คือ ตัวบ่งชี้ ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน เอกชน ประเภทอาชีวศึกษา โดยศึกษาจากตัวแปร องค์ประกอบหลักความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ จำนวน 5 ตัวแปร และตัวแปรองค์ประกอบย่อย จำนวน 20 ตัวแปร ดังนี้

3.1 ด้านพลวัตแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย 1) ระดับของการ เรียนรู้ 2) ประเภทของการเรียนรู้ 3) ทักษะของ การเรียนรู้

3.2 ด้านการปรับเปลี่ยนองค์การ ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย 1) วิสัยทัศน์ 2) วัฒนธรรม 3) โครงสร้าง 4) กลยุทธ์

3.3 ด้านการให้อำนาจและ

สร้างความสามารถให้กับบุคลากรประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย 1) ด้านผู้ให้บริการ 2) ด้านผู้ดำเนินการ 3) ด้านผู้รับบริการ 4) ด้านผู้กำหนดนโยบาย 5) ด้านชุมชน 6) ด้านผู้สนับสนุน

3.4 ด้านการจัดการความรู้ ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย 1) การแสวงหาความรู้ 2) การสร้างสรรค์ความรู้ 3) การเก็บรักษาและสืบค้นความรู้ 4) การถ่ายโอนและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

3.5 องค์ประกอบด้านการเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยีประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย 1) การใช้เทคโนโลยี 2) การจัดระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานอิเล็กทรอนิกส์ 3) การเรียนรู้บนพื้นฐานของเทคโนโลยี

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วน รายละเอียดแบบสอบถามแต่ละส่วนมีดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร โรงเรียน และครูในโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา ซึ่งมีลักษณะแบบสอบถามเป็นข้อคำถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มีทั้งหมด 52 ข้อ ได้แบบสอบถามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านพลวัตแห่งการเรียนรู้มีค่าสัมประสิทธิ์ความ

เชื่อมั่นแอลฟาเท่ากับ .93 และแต่ละข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกโดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม อยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 0.76 เครื่องมือวัดความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแอลฟาเท่ากับ 0.93 และแต่ละข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกโดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม อยู่ระหว่าง 0.61 ถึง 0.84 เครื่องมือวัดความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการให้อำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคลากร มีสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแอลฟา เท่ากับ 0.92 และแต่ละข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกโดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง 0.57 ถึง 0.78 เครื่องมือวัดความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการจัดการความรู้มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแอลฟาเท่ากับ 0.94 และแต่ละข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกโดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง 0.61 ถึง 0.82 เครื่องมือวัดความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแอลฟา เท่ากับ 0.96 และแต่ละข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกโดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม อยู่ระหว่าง 0.61 ถึง 0.82 เครื่องมือวัดความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการใช้เทคโนโลยี มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแอลฟา เท่ากับ 0.96 และแต่ละข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกโดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม อยู่ระหว่าง 0.74 ถึง 0.86 และเครื่องมือวัดความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน

ประเภทอาชีวศึกษาทั้งฉบับ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแอลฟา 0.99 โดยแต่ละข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวม อยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 0.86

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและเพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน สำหรับพิจารณาความเหมาะสมในการนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลโครงสร้างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อสร้างสเกลองค์ประกอบย่อย ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และเชิงยืนยันอันดับที่สาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปลิสรล

สรุปผลการวิจัย

สามารถสรุปผลการวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. การพัฒนาตัวบ่งชี้ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมากและมีความตรงในการนำไปปฏิบัติได้ 5 องค์ประกอบหลัก 20 องค์ประกอบย่อย 52 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1.1 ด้านพลวัตแห่งการเรียนรู้มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 3 องค์ประกอบ 12 ตัวบ่งชี้

1.2 ด้านการปรับเปลี่ยนองค์การมีองค์ประกอบย่อย จำนวน 4 องค์ประกอบ 10 ตัวบ่งชี้

1.3 ด้านการจัดการความรู้มีองค์ประกอบย่อยจำนวน 4 องค์ประกอบ 10 ตัวบ่งชี้

1.4 การให้อำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคลากร มีองค์ประกอบย่อยจำนวน 6 องค์ประกอบ 10 ตัวบ่งชี้

1.5 การเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีองค์ประกอบย่อยจำนวน 3 องค์ประกอบ 10 ตัวบ่งชี้

2. การทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลโครงสร้างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ สรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผู้วิจัยได้แยกทดสอบความสอดคล้องความกลมกลืนของโมเดลโครงสร้างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยแยกโมเดลหลัก 5 โมเดลก่อนที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาพิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และค่าความเพียงพอของข้อมูลที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้ค่าสถิติในการพิจารณา คือ ค่าสถิติ Bartlett และ ค่าดัชนี Kaiser - Mayer - Olkin ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity โมเดลพลวัตแห่งการเรียนรู้ โมเดลการปรับเปลี่ยนองค์การ โมเดลการให้อำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคลากร โมเดลการจัดการความรู้และโมเดลการเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีค่าเท่ากับ 6502.54, 6102.41,

7159.25, 7333.03 และ 9328.76 ตามลำดับ ซึ่งทุกโมเดลมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าตัวบ่งชี้ทั้งหมดมีความสัมพันธ์ร่วมกัน สามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้สำหรับค่าดัชนี Kaiser - Mayer - Olkin พบว่าค่าดัชนี มีค่าเท่ากับ 0.94, 0.94, 0.95, 0.95 และ 0.96 ตามลำดับ ซึ่งทุกโมเดลมีค่ามากกว่า 0.80 แสดงว่าข้อมูลมีความเพียงพอที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ แยกการวิเคราะห์ออกเป็นโมเดลหลัก 5 โมเดล ผลจากการวิเคราะห์พบว่า ค่าไอ - สแควร์ ของทุกโมเดล ได้แก่ โมเดลพลวัตแห่งการเรียนรู้โมเดลการปรับเปลี่ยนองค์การ โมเดลการให้อำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคลากร โมเดลการจัดการความรู้ และ โมเดลการเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องกลมกลืน (GFI) และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเข้าใกล้ 1 (0.99, 0.97 ตามลำดับ) แสดงให้เห็นว่าโมเดลทางทฤษฎีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นอกจากนี้ตัวบ่งชี้ 52 ตัวบ่งชี้มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ มีค่าเป็นบวก มีค่าต่ำสุดถึงสูงสุด ตั้งแต่ 0.44 ถึง 1.00 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทุกค่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้ทุกค่าต่างเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญขององค์ประกอบย่อย 20 องค์ประกอบ โดยแต่ละ โมเดลย่อยจะมีตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. โมเดลพลวัตแห่งการเรียนรู้ พบว่าตัวบ่งชี้ทั้ง 12 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกมีค่าต่ำสุดถึงสูงสุดตั้งแต่ 0.44 ถึง 0.71 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ทุกค่าซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้ทุกค่าต่างเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของ

องค์ประกอบย่อย 3 องค์ประกอบ โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ได้แก่ ตัวบ่งชี้โรงเรียนมีการสนับสนุนให้บุคลากรมีการเรียนรู้ที่หลากหลาย (A9) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบย่อยทักษะของการเรียนรู้

2. โมเดลการปรับเปลี่ยนองค์การ พบว่าตัวบ่งชี้ทั้ง 10 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกมีค่าต่ำสุดถึงสูงสุดตั้งแต่ 0.56 ถึง 0.77 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ทุกค่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้ทุกค่าต่างเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญขององค์ประกอบย่อย 4 องค์ประกอบ โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ได้แก่ ตัวบ่งชี้ผู้บริหารและบุคลากรมีความเข้าใจในระบบของโรงเรียนตรงกัน (B1) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบย่อยวิสัยทัศน์

3. โมเดลการให้อำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคลากร พบว่าตัวบ่งชี้ทั้ง 10 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวก มีค่าต่ำสุดถึงสูงสุดตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทุกค่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้ทุกค่าต่างเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญขององค์ประกอบย่อย 6 องค์ประกอบ โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ได้แก่ ตัวบ่งชี้ โรงเรียนมีการสร้างโอกาสให้ผู้รับบริการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และการฝึกอบรม (C7) โรงเรียนมีการวางแผนยุทธศาสตร์การแลกเปลี่ยนข้อมูลในการเรียนรู้จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (C8) โรงเรียนมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ในโอกาสต่าง ๆ กับชุมชน (C9) โรงเรียนมีการแสวงหาความร่วมมือในการเรียนรู้จากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายนอก (C10) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบ

ย่อยผู้รับบริการ ผู้กำหนดนโยบายชุมชน และผู้สนับสนุน

4. โมเดลการจัดการความรู้พบว่าตัวบ่งชี้ทั้ง 10 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวก มีค่าต่ำสุดถึง สูงสุด ตั้งแต่ 0.66 ถึง 0.82 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ทุกค่า แสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้ทุกค่าต่างเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญขององค์ประกอบย่อย 4 องค์ประกอบ โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ได้แก่ ตัวบ่งชี้บุคลากรของโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงาน (D9) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบย่อยการถ่ายทอดและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

5. โมเดลการเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยี จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่าตัวบ่งชี้ทั้ง 10 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวก มีค่าต่ำสุดถึงสูงสุดตั้งแต่ 0.65 ถึง 0.83 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ทุกค่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้ทุกค่าต่างเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญขององค์ประกอบย่อย 3 องค์ประกอบ โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ได้แก่ ตัวบ่งชี้ โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมาใช้ในการเรียนรู้ของบุคลากร (E2) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบย่อยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สามเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาพบว่าค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 2694.66 และหารด้วยค่าองศาแห่งความเป็นอิสระ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1200 ได้ค่าเป็น 2.25 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.00 ($p=0.00$) นั่นคือ ค่าไค-สแควร์ ไม่มี

นัยสำคัญทางสถิติและค่าความคลาดเคลื่อนการประมาณค่าโมเดล (RMSEA) เท่ากับ 0.036 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโมเดลตัวบ่งชี้ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาตามทฤษฎีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความตรงเชิงโครงสร้างและมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์จากการพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา เกิดจากองค์ประกอบหลักทั้ง 5 ด้าน สามารถเรียงลำดับค่าน้ำหนักจากค่ามากไปหาค่าน้อยได้ ดังนี้องค์ประกอบหลักด้านการให้อำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคลากร (EE) เท่ากับ 0.96 องค์ประกอบ หลักด้านการจัดการความรู้ (KM) เท่ากับ 0.94 องค์ประกอบหลักด้านพลวัตแห่งการเรียนรู้ (LD) เท่ากับ 0.92 องค์ประกอบหลักด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร (OT) เท่ากับ 0.44 และ องค์ประกอบหลักด้านการเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (AT) เท่ากับ 0.16 ซึ่งน้ำหนักองค์ประกอบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา เกิดจากองค์ประกอบหลักด้านการให้อำนาจและสร้างความสามารถให้บุคลากร (EE) องค์ประกอบหลักด้านการจัดการความรู้ (KM) องค์ประกอบหลักด้านพลวัตแห่งการเรียนรู้ (LD) องค์ประกอบหลักด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร (OT) และองค์ประกอบหลักด้านการเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (AT)

อภิปรายผล

จากการวิจัยมีรายละเอียดที่ค้นพบจากการศึกษาสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์โมเดลความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา พบว่า โมเดลตัวบ่งชี้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากทฤษฎีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยนำน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทุกค่า แสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบหลักของความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ 5 องค์ประกอบเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัยและวัตถุประสงค์ในการวิจัย ซึ่งทั้ง 5 องค์ประกอบมีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่ได้ศึกษาว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วยระบบย่อยของการเรียนรู้ที่มีการเชื่อมโยงระบบต่างๆ ขององค์การเข้าด้วยกัน มีความสัมพันธ์กัน โดยจะต้องมีการพัฒนาไปพร้อมกัน ผลการวิเคราะห์ห้้องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสามของตัวบ่งชี้ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงลำดับค่าน้ำหนักจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ การให้อำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคลากร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ 0.96 รองลงมาการจัดการความรู้มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ คือ 0.94 พลวัตแห่งการเรียนรู้มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ คือ 0.92 การปรับเปลี่ยนองค์การมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ คือ 0.44 และการเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ 0.16 ซึ่งผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา ให้ความสำคัญขององค์ประกอบการให้อำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคลากรมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์ในศตวรรษที่ 21 สังคมโลกได้นำไปสู่ "ยุคแห่ง

ความรู้" ซึ่งมีปัจจัยการแข่งขันที่เป็นพื้นฐาน คือ "ทุนทางปัญญา" ซึ่งจะถูกใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ "คน" ถือว่าเป็น ทรัพยากรทางปัญญาที่มีค่ายิ่งขององค์การอยู่ในฐานะที่เป็นผู้สร้าง ผู้เก็บรักษา และผู้ถ่ายทอดความรู้ ดังนั้น องค์การควรให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาให้คนในองค์การมีทักษะความรู้ความสามารถในการทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ (Marquardt, 1996 a) ที่ว่า คนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในองค์การแห่งการเรียนรู้ คนต้องได้รับการให้อำนาจและสร้างความสามารถไปพร้อมๆ กัน เพราะถ้าคนเรามีแต่อำนาจในการปฏิบัติการ อีกทั้งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้การบริหารสถานศึกษาต้องเป็น การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยมีคณะกรรมการ สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดนโยบายการบริหาร รวมถึงพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 ที่กำหนดให้โรงเรียนเอกชนเป็นนิติบุคคลที่บริหารด้วยคณะกรรมการที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา 2. องค์ประกอบย่อย ขององค์การแห่งการเรียนรู้ 5 องค์ประกอบ ที่ได้ จากการวิจัยครั้งนี้พบว่ามีความสอดคล้องกับ แนวคิด ทฤษฎี ดังนี้

1.1 ตัวบ่งชี้องค์ประกอบการให้อำนาจและการสร้างความสามารถให้กับบุคลากร ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 6 องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ 10 ตัว และพบว่าโมเดลเชิงทฤษฎีมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อาจเนื่องจากว่าโลกยุคปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วมีขอบเขตแผ่ขยายออกไปสู่วงกว้างส่งผลกระทบในทุกๆ ด้านทำให้องค์การ

ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ต่างหาวิธีที่จะปรับปรุงและพัฒนาองค์การในด้านต่าง ๆ เพื่อความอยู่รอดและความเจริญเติบโตขององค์การ โรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาก็เป็นองค์การหนึ่งที่จะต้องดำเนินการ เช่นเดียวกัน วิจารณ์ ภิรมย์ (2542, หน้า 4) กล่าวว่า หากองค์การใดสามารถพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์การได้สูงสุด องค์การนั้นจะสามารถอยู่รอดอย่างได้เปรียบ สอดคล้องกับความคิดของ Bassi et al. (1996, p. 25) กล่าวว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มุ่งเน้นที่จะส่งเสริมให้บุคลากรในองค์การเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีโอกาสพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ก็จะเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า ช่วยยกระดับคุณภาพขององค์การ ตลอดจนช่วยเสริมศักยภาพ ขององค์การในการแข่งขันอย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้เน้นในเรื่องของการพัฒนาบุคลากร ซึ่งเป็นกลไกสำคัญ และเกี่ยวข้องโดยตรงในการพัฒนาองค์การ ให้มีประสิทธิภาพต่อไปจากผลการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงขึ้นชั้นพบว่า โรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา ให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ใน องค์ประกอบย่อยที่มีตัวบ่งชี้ที่มีน้ำหนักสูงสุด(1.00)คือองค์ประกอบย่อยผู้รับบริการ โรงเรียนมีการ สร้างโอกาสให้กับผู้รับบริการเข้ามามีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนรู้และการฝึกอบรม องค์ประกอบย่อยผู้กำหนดนโยบาย โรงเรียนมีการวางแผนยุทธศาสตร์การแลกเปลี่ยนข้อมูลในการเรียนรู้จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง องค์ประกอบย่อยชุมชน โรงเรียน มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ในโอกาสต่าง ๆ กับชุมชนและองค์ประกอบย่อยผู้สนับสนุน

โรงเรียนมีการแสวงหาความร่วมมือในการเรียนรู้จากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายนอก

2. ตัวบ่งชี้องค์ประกอบการจัดการความรู้ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ 10 ตัว และพบว่าโมเดลเชิงทฤษฎี มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อาจเนื่องจากว่าในปัจจุบันองค์การทั้งภาครัฐกิจ เอกชนและหน่วยงานของรัฐตกอยู่ท่ามกลางกระแสของการแข่งขันและความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว และเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา เป้าหมายหลักที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาองค์การ คือ มุ่งการแข่งขันและมุ่งสู่ความเป็นเลิศและกำหนดให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นกลยุทธ์หนึ่งที่ทำให้้องค์การเกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน โดยการพัฒนาให้คนในองค์การมีทักษะความรู้ความสามารถในการทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด สอดคล้องกับความคิดของ Marquardt (1996 a, p. 129) ที่กล่าวว่า ความรู้เป็นทรัพยากรหลักในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การ ทั้งนี้เพราะ องค์ประกอบในองค์การ ทั้งวัฒนธรรมองค์การ เทคโนโลยีระบบในการทำงานและวิธีการในการทำงาน ล้วนตั้งอยู่บนพื้นฐานของความรู้ทั้งสิ้น โดยใช้วิธีการวัดทางความรู้เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์กับกิจกรรมขององค์การ สอดคล้องกับความคิดของ บดินทร์ วิจิตร (2545, หน้า 35) อ้างถึง ใน สุชาติ วัฒนา (2549) ที่กล่าวว่า ความรู้คือสิ่งจำเป็นต่อการเพิ่มความสามารถในการปรับปรุงและพัฒนางานของบุคลากร ในองค์การ ซึ่งทุกคนจำเป็นต้องพัฒนาความรู้และพยายามพัฒนาความคิดให้เป็นจริงที่สุดเท่าที่จะทำได้ ยังสอดคล้องกับความคิดของ Stewart (1991, p. 44

อ้างถึงใน สุดารัตน์ วิเลิศศักดิ์, 2549) กล่าวว่า ทรัพย์สินที่มีค่าที่สุดขององค์กร คือ พลังสมอง (Brain Power) ของคนในองค์กรที่สร้างสมความรู้มากขึ้น ๆ ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร สามารถสร้างความได้เปรียบที่แตกต่างออกไปได้ในการแข่งขัน และสอดคล้องกับความคิดของ Pedler and Boydelt (1991) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาสามารถนำความรู้มาใช้ในการสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน การจัดการความรู้สามารถทำให้สถานศึกษาได้พัฒนาเข้ากับยุคสมัยของสังคมแห่งการเรียนรู้

3. ตัวบ่งชี้องค์ประกอบพลวัตแห่งการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 3 องค์ประกอบ และพบว่าโมเดลเชิงทฤษฎีมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อาจเกิดขึ้นเนื่องจากว่าโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา จะสามารถดำเนินการอยู่ได้นั้น ต้องให้ความสำคัญกับบุคลากรและทีมงานในโรงเรียน คือ การเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม และระบบขององค์การเพื่อการปรับเปลี่ยนองค์กรไปในทิศทางที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร และมีการเรียนรู้ที่จะปรับตัวอย่างต่อเนื่องให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ Pedler, and Boydelt (1991, pp. 1-2) กล่าวว่า องค์กรที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่สมาชิกทุกคน และเป็นองค์กรที่ปฏิรูปตนเองอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับความคิดของ Marquard and Reynolds (1994, p. 22) ที่กล่าวว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นองค์กรที่มีบรรยากาศที่กระตุ้นการเรียนรู้ของบุคคล และกลุ่มให้เกิด

อย่างรวดเร็วและสอนให้พนักงานมีกระบวนการคิดวิพากษ์วิจารณ์เพื่อความเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้น ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ที่มีในแต่ละบุคคลช่วยให้ องค์กรเรียนรู้ในสิ่งที่ผิดพลาด เช่นเดียวกับเรียนรู้ในความสำเร็จ สอดคล้องกับความคิดของ Senge (1990) กล่าวว่า เป็นองค์กรที่บุคลากรในองค์กร นั้นมุ่งมั่นจะเพิ่มขีดความสามารถของตน มีการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นความปรารถนา ให้มีสิ่งใหม่ๆ เกิดขึ้นและมีการขยายขอบเขตแบบแผนของการคิดเป็น สามารถสร้างแรงบันดาลใจใหม่ๆ ได้อย่างอิสระ และเป็นที่ซึ่งสมาชิกขององค์กร มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องถึงวิธีที่จะเรียนรู้ร่วมกัน

4. ตัวบ่งชี้องค์ประกอบการปรับเปลี่ยน องค์กร ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ 10 ตัว และพบว่า โมเดลเชิงทฤษฎี มีความสอดคล้องกลมกลืนกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์อาจเนื่องจากว่าในยุคโลกาภิวัตน์ที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การปฏิรูป การศึกษา และวัฒนธรรมองค์กร โรงเรียนหรือหน่วยงาน จะสามารถดำรงคงอยู่ได้จะต้องมีความสามารถในการปรับตัวและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหาร ให้เหมาะสมกับสภาวะปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ Bennis and Nanus (1997, pp. 68 - 69) เสนอการวิจัยไว้ว่าประสิทธิผลขององค์กรเป็น ความสามารถในการปรับตัวเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้ เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา เกียรติธนาพันธุ์ (2542, หน้า 185) พบว่าการปรับเปลี่ยน องค์กรเป็นองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดในการ พัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ความคิดของ Navaratnam and O'connor (1993,

p. 114) ที่กล่าวว่าการบริหารโรงเรียนที่ดีย่อมส่งผลให้โรงเรียน มีคุณภาพและมีความสามารถในการจัดการกับปัญหาและสามารถปรับเปลี่ยนพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม

5. ตัวบ่งชี้องค์ประกอบการเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย 3 องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ 10 ตัวและพบว่าโมเดลเชิงทฤษฎีมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อาจเกิดขึ้น เนื่องจากในยุคโลกาภิวัตน์ กระแสของการเปลี่ยนแปลงมีความรวดเร็วและรุนแรงส่งผลกระทบต่อทั้งโลก ซึ่งปัจจุบันโลกกำลังมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคม แห่งการเรียนรู้ มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการบริหารของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ Marquardt (1996b) ที่กล่าวว่าเทคโนโลยีเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการจัดการความรู้ขององค์กรและความเข้าใจเทคโนโลยีเป็นศาสตร์และศิลป์ของการเรียนรู้ การค้นพบ การสื่อสารข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ นับเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างมากสำหรับปัจจุบัน เพราะองค์การใดที่มีอำนาจทางเทคโนโลยีสูง จะทำให้สามารถก้าวล้ำหน้ากว่าองค์การอื่น สอดคล้องกับความคิดของ วีระวัฒน์ ปินนิคามย์ (2543, หน้า 80) กล่าวว่าเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญขององค์การแห่งการเรียนรู้เนื่องจากจะได้ประยุกต์ในการปฏิบัติงานในการเรียนรู้อย่างทั่วถึงเพื่อให้มีการเก็บประมวลถ่ายทอดข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง อนึ่งโรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่ใช้ในการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ ให้ได้รับความรู้ มีความสามารถ และมีคุณภาพ ซึ่งจะเห็นได้ว่าโรงเรียนควรมีการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารบนเครือข่ายและสื่อ

อุปกรณ์การเรียนการสอนที่เอื้อและสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ ผักผ่อน สร้างทักษะวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสื่อสารได้ถูกต้องรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยนี้สรุปได้ว่าโครงสร้างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ สามารถเรียงลำดับค่าน้ำหนักจากค่ามากไปหาค่าน้อยตามลำดับ ดังนี้ องค์ประกอบหลักด้านการให้อำนาจและสร้างความสามารถให้กับ บุคลากร (0.96) องค์ประกอบหลักด้านการจัดการความรู้ (0.94) องค์ประกอบหลักด้านพลังแห่งการเรียนรู้ (0.92) องค์ประกอบหลักด้านการปรับเปลี่ยนองค์การ (0.44) และองค์ประกอบหลักด้านการเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (0.16) ซึ่งทั้ง 5 องค์ประกอบหลักมีความสำคัญต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการ สำนักบริหารงาน ส่งเสริมการศึกษา เอกชน ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาควรสนับสนุนส่งเสริม กำหนดนโยบาย วิธีการ การวางแผนเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาบริหารงานการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด และพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ชัดเจนต่อไป

1.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1.2.1 นำน้าหนักของตัวบ่งชี้ที่พัฒนาได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบไปทำการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อปรับตัวบ่งชี้ให้มีความเหมาะสมกับองค์ประกอบแต่ละด้านเพื่อความครอบคลุมและความเหมาะสมกับการนำไปใช้จริง ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงบริบทของความแตกต่างของโรงเรียนแต่ละแห่ง และแต่ละประเภทเป็นหลัก

1.2.2 ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายทางการบริหารการศึกษา เพื่อให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ และนโยบายของประเทศในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาต่อไป

1.2.3 ผู้บริหารโรงเรียน เอกชนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติ

งานอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.1 ควรนำตัวบ่งชี้ที่ได้มีการพัฒนาแล้วไปทดลองใช้ในโรงเรียนเอกชนหรือโรงเรียนของภาครัฐ ซึ่งผลของการทดลองใช้จะบ่งบอกถึงคุณภาพของตัวบ่งชี้และคุณสมบัติที่ดีของตัวบ่งชี้

2.2 ควรมีการจัดทำตัวบ่งชี้ที่เป็นมาตรฐาน เพื่อจะได้ตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพ และง่ายต่อการนำไปใช้สำหรับโรงเรียนทั่วไป

2.3 ควรทำการศึกษากับโรงเรียน ของภาครัฐที่อยู่ในประเภทเดียวกันเพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกัน หรือขยายขอบเขตการวิจัยให้กว้างขวางมากขึ้น

2.4 ควรมีการพัฒนาตัวบ่งชี้ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนประเภทอื่นๆ เช่น โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา โรงเรียนเอกชนประเภท การกุศล หรือโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

เอกสารอ้างอิง

- จิรวัดน์ วงศ์สวัสดิ์ และคณะ. (2542). ศึกษาสมรรถภาพของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาลัทธิธรรม
ประกาศนียบัตรวิชาชีพของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา. วิทยาลัยการศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต,
สาขาการวิจัยการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระวัฒน์ ปิ่นนิคามย์. (2544). การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 20). กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- วีรวิทย์ มานะศิรินันท์. (2540). วินัย 5 ประการพื้นฐานแห่งองค์การแห่งการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- _____. (2542). องค์การเรียนรู้สู่องค์กรอัจฉริยะ. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- _____. (2548). การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ธรรมกมลการพิมพ์.
- สมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย. (2541). รายงานประจำปีสมาคมโรงเรียน.
กรุงเทพฯ: สมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย.
- _____. (2544). อาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2541. กรุงเทพฯ: สมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
แห่งประเทศไทย.
- _____. (2546). รายงานประจำปีสมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2546.
กรุงเทพฯ: สมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย.
- สุภารัตน์ วิเลิศศักดิ์. (2549). ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี.
วิทยาลัยการศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการวิจัยการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรเจต ไชยพันธ์พงษ์. (2549). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่มี
อิทธิพลต่อการบริหาร โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.
- คู่มือบัณฑิตศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Bennis, W., & Nanus, B. (1997). *Leaders: Strategies for Taking Change*. New York: Harper Collins.
- Maquardt, M. J. ((1996 a). *Building the Learning Organization*. New York: McGraw-Hill.
- _____. (1996 b). *Building the Learning Organization: A System Approach to Quantum
Improvement and Global Success*. New York: McGraw-Hill.
- Maquardt, M. J., & Reynolds, A. (1994). *The Global Learning Organization*. New York: Irwin.
- Navaratnam, K. K., & O'Connor, R. (1993). Quality assurance in vocational education: Meeting
the needs of nineties. *The Vocational Aspect of Education*, 45(2), 113-122.
- Pedler, B. J., & Boydell, T. (1991). *The Learning Company: A Strategy for Sustainable
Development*. Berkshire: McGraw-Hill.
- Senge, P. M. (1990). *The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization*.
New York: Doubleday.